

**ЖЕРГИЛИКТҮҮ МААНИДЕГИ «КӨТӨРМӨ» КИЧИКОРУГУ ЖӨНҮНДӨ
ЖОБО**

Жалпы жоболор

1.1. «Көтөрмө» кичикоругу (мындан ары – кичикорук) – бул ресурстардын жана генефонддун коопсуздугун жана көбөйүшүн камсыз кылуучу, экосистемалардын бузулушунун ордун толтуруучу, биоартүрдүүлүктү жана экосистемаларды сактоо жана көбөйтүү боюнча көптөгөн борборлор түзүлгөн салыштырмалуу чакан аймак, биологиялык ар түрдүүлүктү жана адамдар үчүн жагымдуу экологиялык чөйрөнү сактоону колдоо, жергиликтүү коомчулуктун экологиялык билимин жана тренингин колдоо жана биологиялык ар түрдүүлүктү сактоого жарандарды жана жергиликтүү жамааттарды тартуу.

1.2. «Көтөрмө» кичикоругу коммерциялык уюм эмес болуп саналат, «Кыргызстандын Исфайрам-Шахимардан аймагындагы жапайы өрүктөрдү жана бадамдарды сактоо» долбоору боюнча СЕРФнын колдоосу менен каржылоосу менен уюштурулат, жана андан ары Кыргыз Республикасынын жергиликтүү бюджетинин эсебинен каржыланат. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары (ЖӨБО) жана башка булактар.

Расмий толук аты – «Көтөрмө» кичикоругу.

1.3. «Көтөрмө» кичикоругу Баткен облусунун Кадамжай районундагы Көтөрмө айыл аймагынын административдик-аймактык бирдигинде жайгашкан.

1.4. «Көтөрмө» кичикоругунун аймагында жайгашкан жер, суу, өсүмдүктөр жана жаныбарлар дүйнөсү Кыргыз Республикасынын өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактары чөйрөсүндөгү тиешелүү мыйзамдарда каралган укуктар менен микрокоруктун пайдалануусуна -менчигине берилет.

1.5. «Көтөрмө» кичикоругунун менчиги ЖӨБOnун менчиги болуп саналат.

2. «Көтөрмө» кичикоругунун негизги максаттары жана милдеттери

2.1. «Көтөрмө» кичикорукту уюштуруунун максаты Көтөрмө айыл аймагынын административдик-аймактык бирдигинде өсүүчү жапайы өрүктү (*Armeniaca vulgaris*) сактоо жана көбөйтүү болуп саналат.

2.2. «Көтөрмө» кичикоругуна төмөнкү милдеттер жүктөлөт:

- жапайы өрүктү (*Armeniaca vulgaris*) биологиялык өзгөчөлүктөрүн сактоо жана анын табигый абалында сактоо максатында коргоо;
- жапайы өрүктүн (*Armeniaca vulgaris*) көбөйүшү/табигый регенерациясы үчүн шарттарды түзүү;
- 2.3 «Көтөрмө» кичикоругунун билим берүү жана иштеши боюнча иш-чараларды ишке ашыруу жана уюштуруу;
- илимий-изилдөө иштери;
- жапайы өрүктүн (*Armeniaca vulgaris*) абалына мониторинг жүргүзүү;
- экологиялык билим берүү;

3. «Көтөрмө» кичикоругунун чек арасынын сүрөттөлүшү

Көтөрмө айыл аймагынын аймактарында кичикорукту түзүү үчүн жер участкаларын жайгаштыруу:

- Чырак-Так коктусу, картада 910 контур деп көрсөтүлгөн, жалпы аянты 0,13 га;
- Кош-Дөбө коктусу, 909 контур, 0,11 га;
- Чырак-Таш коктусу, 910 контур, 0,045 га;

«Көтөрмө» кичикоругу аянты 0,13 га, 0,11 га жана 0,045 га болгон бир нече жер тилкелеринде түзүлгөндүктөн, микрокоруктун чек арасын сүрөттөп берүү мүмкүн эмес.

4. «Көтөрмө» микрокоругунун иштөө мөөнөтү

«Көтөрмө» кичикоругу 20 жылдык мөөнөткө түзүлөт. Мөөнөтү аяктагандан кийин микрокорук кийинки мөөнөткө узартылышы мүмкүн. кичикоруктун иштөө мөөнөтүн узартуу адистештирилген илимий мекеменин кортундусунун негизинде Көтөрмө айыл аймагынын жергиликтүү кеңешинин чечими менен ишке ашырылат.

5. Иштөө режими

5.1. «Көтөрмө» кичикоругунун бүт аймагы коргоо режими боюнча мамлекеттик жаратылыш коругунун өзөктүү зонасына теңештирилет.

5.1. Кичикоруктун аймагында микрокоруктун максаттарына жана анын аймагын коргоо режимине карама-каршы келген ар кандай иш-аракеттерге **тыюу салынат**, анын ичинде:

- ушул Жободо каралган учурларды кошпогондо, чөп чабуу, мал жаюу, бал челектерин жайгаштыруу, жоголуп бараткан жапайы өрүктү (*Armeniaca vulgaris*) чогултуу жана сактоо;
- жапайы өрүк жыгачтарын (*Armeniaca vulgaris*) кыюуга, чайырды, дарак ширесин жана дары-дармек өсүмдүктөрүн жыйноо, ошондой эле ушул Жободо каралган учурларды кошпогондо, токой чарбачылыгын жүргүзүүнүн башка түрлөрүн;
- жеңил курулуш объектилерин куруу жана эксплуатациялоо;
- жапайы өрүктүн (*Armeniaca vulgaris*) табигый өнүгүүсүн үзгүлтүккө учураткан, бул түрдүн абалына коркунуч келтирген, ошондой эле кичикорукка жүктөлгөн милдеттерди аткаруу менен байланышпаган башка иштер.

5.3. Кичикоруктун аймагында жүргүзүлүүчү иштер жана иш-чаралар төмөнкүлөргө багытталган:

- жапайы өрүктү (*Armeniaca vulgaris*) табигый абалында сактоо, көбөйтүү, ошондой эле антропогендик таасирдин натыйжасында жок болуп кетүүнүн алдын алуу;
- санитардык жана өрт коопсуздугун камсыз кылуучу шарттарды сактоо;
- илимий изилдөөлөрдү, анын ичинде айлана-чөйрөнүн мониторингин жүргүзүү;
- экологиялык агартуу иштерин жүргүзүү;
- көзөмөлдөө функцияларын ишке ашыруу;

5.4. Кичикоруктун аймагында жарандардын болушуна жергиликтүү өз алдынча башкаруу органы аныктаган тартипте жол берилет.

6. «Көтөрмө» кичикоругунун түзүлүшү жана иштеши боюнча чечимдерди кабыл алуу боюнча ЖӨБОнын компетенциясы

6.1. Айыл аймагындагы жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органы болуп айыл өкмөтү саналат. Айыл өкмөтүнүн түзүмү жана штаттык саны Министрлер Кабинети бекиткен типтүү түзүмдүн жана штаттык тизменин негизинде айыл өкмөтүнүн башчысы тарабынан бекитилет. Айыл өкмөтү өз ишинде жергиликтүү кеңешке, ал эми өткөрүлүп берилген мамлекеттик ыйгарым укуктар боюнча тиешелүү мамлекеттик органдарга отчет берет.

6.2. Кичикоруктарды башкаруу боюнча айыл өкмөтүнүн компетенциясы:

- белгиленген коргоо режиминин сакталышын жана кичикоруктардын максаты боюнча пайдаланылышын камсыздайт;
- жапайы өрүктү (*Armeniaca vulgaris*) сактоо боюнча айлана-чөйрөнү коргоо боюнча иш-чараларды жүргүзөт;

- кичикорукту түзүү боюнча иш-чараларды иштеп чыгат жана ишке ашырат;
- кичикорукту түзүү учурунда ченемдердин жана эрежелердин сакталышын көзөмөлдөйт;
- кичикоруктун аймагында табигый кырсыктардын, өзгөчө кырдаалдардын алдын алуу жана болтурбоо, алардын кесепеттерин жоюу боюнча мобилизациялык жана уюштуруучулук-практикалык иш-чараларды жүргүзөт;
- кичикоруктун иштешине көзөмөлдү жана мониторингди жүзөгө ашырат;
- өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактары жаатындагы Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат.

6.3. Кичикорук жергиликтүү кеңештин - жергиликтүү өз алдынча башкаруунун өкүлчүлүктүү органынын (мындан ары – ЖӨБО органы) чечимине ылайык, берилген мамлекеттик ыйгарым укуктардын чегинде, жергиликтүү өз алдынча башкаруунун жеринде түзүлөт. «Көтөрмө» кичикоругунун түзүлүшү жана иштеши пландаштырылууда.

6.4. Кичикорукту түзүү жана анын иштеши боюнча жергиликтүү кеңештин компетенциясы:

- кичикорукту түзүү жөнүндө чечим кабыл алат;
- кичикорук жөнүндө жобону бекитет;
- кичикорукту уюштуруу, иштетүү жана коргоо боюнча бюджетти бекитет;
- жергиликтүү өз алдынча башкаруу чөйрөсүндөгү Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат.

1. Жергиликтүү кеңеш кичикорукту түзүү жөнүндө чечим кабыл алган күндөн тартып 5 жумушчу күндүн ичинде өзүнүн чечимин тиркелген документтери менен жергиликтүү өз алдынча башкаруунун тиешелүү аткаруу органына кичикорукту түзүү боюнча иш-чараларды жүзөгө ашыруу үчүн жиберет. кичикоруктун түзүлүшү жана иштеши.

7. ЖӨБ органынын укуктары жана милдеттери

7.1 . «Көтөрмө» микрокоруктун коргоо боюнча ЖӨБО органы Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык **төмөнкүлөргө укуктуу:**

- микрокоруктун аймагында жайгашкан адамдардан анын чектеринде болуу укугуна документтерди текшерүүгө;
- микрокоруктун аймагына чектеш айлана-чөйрөнү коргоо жана башка иш-аракеттерди жүзөгө ашырууга укук берүүчү документтерди текшерүүгө;
- микрокоруктун аймагында Кыргыз Республикасынын өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактары жөнүндө мыйзамдарын бузган адамдарды кармоого, алар жасаган укук бузуулар боюнча протоколдорду түзүүгө жана бул бузуучуларды укук коргоо органдарына жеткирүүгө;
- өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактары жөнүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын бузгандыгы үчүн администрациялык жаза чараларын көрүүгө;
- микрокорукка келтирилген зыяндын ордун толтуруу үчүн кичикоруктардын пайдасына акча каражаттарын өндүрүү боюнча жеке жана юридикалык жактарга дооматтарды коюуга;
- микрокоруктун коргоо режимине туура келбеген чарбалык жана башка ишти токтотууга;
- мыйзамда каралган башка укуктарды пайдаланууга жана Кыргыз Республикасынын өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактары (ӨКЖА) жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу чөйрөсүндөгү мыйзамдарынын талаптарына карама-каршы келбеген башка аракеттерди жасоого.

7.2. ЖӨБ органы билим берүү боюнча иш-чараларды өткөрүүдө, уюштурууда жана кичикоруктун иштешин камсыз кылууда **төмөнкүлөргө милдеттүү:**

- микрокорукту түзүү үчүн жер участогун берүүгө укук белгилөөчү документтерди сапаттуу жана өз убагында даярдоого жана аларды жергиликтүү кеңештин бекитүүсүнө өз убагында киргизүүгө;
- микрокоруктун иштөө режимин сактоосун камсыз кылууга;
- репродуктивдүү коргоо жана экологиялык агартуу иштерин түздөн-түз камсыз кылууга жана жүргүзүүгө жооптуу болууга;
- микрокоруктун аймагында жүргүзүлүүчү иштердин бардык түрлөрүн жүргүзүүдө коопсуздук чараларын жана өрт коопсуздугун сактоого;

20. Микрокорукту башкаруучу ЖӨБОНун ушул Жободо каралган милдеттерин аткарганга Кыргыз Республикасынын «Административдик иштин негиздери жана административдик жол-жоболор жөнүндө» Мыйзамына ылайык администрациялык жоопкерчиликке тартуу үчүн негиз болуп саналат.

8. «Көтөрмө» кичикоругунун финансалык-чарбалык иштери

8.1. Микрокорук ушул Жободо каралган анын максаттарына карама-каршы келбеген ишти жүзөгө ашырат.

8.2. Микрокорук Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана ушул Жобого карама-каршы келбеген киреше алып келүүчү иштин төмөнкүдөй түрлөрүн жүзөгө ашырат:

- ушул Жобого ылайык жүргүзүлүүчү экологиялык билим берүүнүн, илимий-изилдөөнүн жана башка иш-чаралардын алкагында товарларды сатуу, жумуштарды аткаруу жана кызматтарды көрсөтүү;
- келишимдик негизде илимий-изилдөө жана экологиялык иштерди жүргүзүү (жапайы өрүктү (*Armeniaca vulgaris*) сактоо жана көбөйтүү боюнча));
- жапайы өрүктү (*Armeniaca vulgaris*) сактоо жана изилдөө боюнча профессионалдык консультацияларды өткөрүү;
- микрокорукту кароо боюнча иш-чаралардын жүрүшүндө алынган жыгачты сатуу.

9. «Көтөрмө» кичикоругунун ишин көзөмөлдөө

23. Микрокорукту уюштуруу жана анын иштеши чөйрөсүндө көзөмөлдү ЖӨБО органы ишке ашырат.

10. «Көтөрмө» кичикоругун жоюунун тартиби жана шарттары

10.1. Микрокорукту жоюу төмөнкүдөй учурларда жүргүзүлөт:

- микрокоруктун аймагында биологиялык, экологиялык жана илимий маанисин жоготуу;
- мамлекеттик жана коомдук муктаждыктар үчүн кичи запастагы жерлерди алып коюу;
- микрокоруктун иштөө мөөнөтүнүн бүтүшү;
- кызыкдар адамдын негиздүү демилгеси;

10.2. Микрокорукту жоюу чечими «Көтөрмө» айыл аймагынын жергиликтүү кеңеши тарабынан кабыл алынат.

10.3. Микрокорук жоюлган учурда алар жөнүндө документтер Кыргыз Республикасынын архив иши чөйрөсүндөгү мыйзамдарына ылайык сакталат жана пайдаланылат.